

פורום שואה בר-אילן

במשך שנים פעלו באוניברסיטת בר-אילן חברי סגל רבים שעסקו בהיבטים שונים של נושאים הקשורים בשואה ובספיחיה, אך לרוב לא היה ביניהם שיתוף פעולה ובמקרים רבים אחד אף לא ידע כלל על קיומו של השני.

עם כניסת פרופ' ג'ודי באומל-שוורץ לתפקיד כראש המכון לחקר השואה ע"ש ארנולד וליאונה פיקנלר באוניברסיטת בר אילן באוקטובר 2018, היא החליטה להקים את "פורום שואה בר-אילן" בחסות המכון, שיפעל כ"קהילת מחקר" חמה ותוססת עבור כל חברי סגל אלה, ויאפשר להם להכיר אחד את השני, להיודע לתחומי המחקר של כולם, וליצור שיתופי פעולה ביניהם בעתיד.

בשלב ראשון הכין כל חבר סגל דף קשר המופיע בחוברת זו והחלה סדרת מפגשים של חברי הסגל בחסות המכון, בהם לומדים אחד על תחומי של השני ובכך מעמיקים את ההיכרות ביניהם.

כעת משתתפים ב"פורום שואה בר אילן" 39 חוקרים שעיסוקם קשור באופן זה או אחר בנושאים "שואה", "אנטישמיות", "שארית הפליטה", "דור שני ושלישי", "פאשיזם", "נאציזם", "מלחמת העולם השנייה", וכדומה. קובץ זה מציג בפניכם את החוקרים ואת תחומי עיסוקם.

חברי הפורום:

ד"ר אפרת אביב (מזה"ת)
 ד"ר דורון אברהם (היסטוריה כללית)
 גב' מלכה אדלר (ייעוץ חינוכי)
 פרופ' סילביה אדלר (צרפתית)
 ד"ר מלי אייזנברג (ביה"ס לחינוך)
 ד"ר רוני אלפנזרי (עבודה סוציאלית)
 פרופ' יהושע אלקולומברה (ספרות משווה)
 פרופ' ג'ודי באומל-שוורץ (תולדות ישראל ויהדות זמננו, ראש המכון לחקר השואה)
 ד"ר מיכל בן-חורין (ספרות משווה)
 ד"ר קרן גולדפרד (אנגלית כשפה זרה)
 פרופ' זהבית גרוס (ביה"ס חינוך, ראש מרכז סאל ואן גלדר לחקר הוראת השואה)
 ד"ר סוזי גרוס (מכון סלטי לחקר הלאדינו)
 פרופ' רחל דקל (עבודה סוציאלית)
 פרופ' ג'פרי וולף (תלמוד)
 ד"ר פרחי וקסמן (חינוך)
 פרופ' גל ידיד (מדעי החיים)
 ד"ר עדה יורמן (קרימינולוגיה)
 פרופ' נתי כהן (ספרות ע"י)
 פרופ' יוסי כץ (גיאוגרפיה)
 ד"ר יחזקאל ליכטנשטיין (ביה"ס ללימודי יסוד ביהדות)
 ד"ר זהר מאור (היסטוריה כללית)
 פרופ' אורלי ק' מירון (החוג המשולב למדעי החברה)
 פרופ' חיים נוי (תקשורת)
 פרופ' מוטי נייגר (תקשורת)
 ד"ר הילדה ניסימי (היסטוריה כללית)
 פרופ' דב סטוצ'ינסקי (היסטוריה כללית)
 ד"ר אבי פיקאר (לימודי א"י וארכיאולוגיה)
 פרופ' אדם פריזגר (תולדות ישראל ויהדות זמננו)
 ד"ר מור פרסיאדו (אומנות יהודית)
 פרופ' דב-בער (בערל) קוטלרמן (יידיש)
 ד"ר רחל קולנדר (מוזיקה)
 ד"ר ענב קרניאל לאואר (עבודה סוציאלית)
 ד"ר מרים ריינר (אומנות יהודית)
 פרופ' שמואל רפאל ויונטה (ספרות, ראש מכון סלטי לחקר הלאדינו)
 ד"ר רן שאולי (לימודי אסיה, מדעי הרוח)
 ד"ר דוד שוורץ (מדעי המדינה)
 ד"ר יוסף שרביט (תולדות ישראל ויהדות זמננו)
 פרופ' עמית שרירא (החוג המשולב למדעי החברה)
 פרופ' אילן תמיר (תקשורת)

מי אנחנו?

ד"ר אפרת אביב

ד"ר אפרת אביב היא מרצה במחלקה ללימודי המזה"ת באוניברסיטת בר אילן, חוקרת במרכז בס"א וחברת וועדה במרכז דהאן שבאוניברסיטה.

היא למדה לכל התארים באוניברסיטת בר-אילן, הייתה עמיתה במרכז וידאל ששון לחקר האנטישמיות שבאוניברסיטה העברית בירושלים בין השנים 2011-2015, פרסמה ספר העוסק באנטישמיות ואנטי-ציונות בתורכיה ב- 2017 בהוצאת Routledge בשם: *Antisemitism and Anti-Zionism in Turkey: From Ottoman Rule to AKP*. כמו כן, היא פרסמה מספר מאמרים בכתבי עת ופרק בספר בנושא זה, הציגה את הנושא ממספר נקודות מבט במספר כנסים בינלאומיים, ואף ייעצה בנושא לחבר הפרלמנט האירופי. ד"ר אביב הייתה חברה בקבוצת מחקר בנושא אנטישמיות ואסלאמופוביה שאורגנה ע"י מכון רוט לחקר האנטישמיות והגזענות בימינו באוניברסיטת תל אביב ב- 2017. ד"ר אביב מתראינת רבות לתקשורת הישראלית והעולמית בנושא הקהילה היהודית בתורכיה ויחסיה עם השלטונות וכן בקשר שבין ישראל לתורכיה, ובייחוד בשנים האחרונות בהן התבטאויות משל האנטישמיות החדשה באות לידי ביטוי מצד פקידי ממשל תורכים.

בין תחומי המחקר שלה: תנועות דתיות, יחסי דת-מדינה ומיעוטים בתורכיה, יחסי ישראל-תורכיה ונשים יהודיות באימפריה העות'מאנית. היא אם לבן.

ד"ר דורון אברהם

ד"ר דורון אברהם הוא ראש המחלקה להיסטוריה כללית באוניברסיטת בר-אילן. תחום המחקר העיקרי שלו הוא היסטוריה גרמנית מודרנית, עם דגש על היסטוריה של המחשבה הפוליטית בגרמניה. מחקריו עוסקים בקשר שבין פוליטיקה, דת ולאומיות במאות ה-19 וה-20. במסגרת זו הוא דן גם בזיקה שבין גזע ולאומיות, ובביטויים הדתיים לכאורה של הנאציזם. ספרו על הקונסרבטיזם הגרמני הופיע בגרמניה, ובימים אלו הוא משלים ספר נוסף על הקשר בין ההתעוררות הדתית בגרמניה של המאה ה-19 והתגבשותה של זהות לאומית גרמנית. מחקרים ופרסומים נוספים שלו דנים בין השאר במיליטריזם הגרמני, במדיניות הרווחה בקיסרות הגרמנית, ביחסם של יהודי גרמניה לסוגיות של זהות גזעית, ובנוער ההיטלראי. לאחרונה הוא זכה במענק של ISF למחקר שעניינו הקולוניאליזם הגרמני ויהודי גרמניה.

דורון אברהם כתב את עבודת הדוקטורט שלו באוניברסיטת תל אביב ואת מחקר הפוסט-דוקטורט ביצע באוניברסיטת הומבולדט בברלין. הוא היה עמית מחקר במכון הבינלאומי לחקר השואה ביד ושם, ועמית מחקר בפקולטה להיסטוריה באוניברסיטת אוקספורד. הוא לימד מספר שנים במסגרת המכון להיסטוריה גרמנית באוניברסיטת תל אביב, וב-2009 זכה במלגת אלון והצטרף לסגל המחלקה להיסטוריה כללית באוניברסיטת בר-אילן. דורון אברהם הוא גם עורך של כתב העת "חידושים בחקר תולדות יהודי גרמניה", וחבר האגודה האירופאית להיסטוריה של המחשבה הפוליטית.

מלכה אדלר

מלכה אדלר הנה בעלת תואר שני ומלמדת בבית הספר לחינוך, אוניברסיטת בר-אילן - יועצות תואר שני. היא מטפלת זוגית, סופרת, ומרצה בנושא השואה בבתי ספר במסגרת סל תרבות, בספריות ובחוגי בית. מנחה מועדוני קריאה. היא למדה ייעוץ חינוכי ופסיכולוגיה באוניברסיטת בר-אילן וטיפול משפחתי וזוגי בתל"ם – התחנה לטיפול משפחתי בסמינר הקיבוצים. הייתה יועצת חינוכית בחטיבת "השחר" בהוד השרון, מדריכת יועצות מטעם שפ"י, הנחתה קבוצות הורים, וניהלה פרויקטים חינוכיים ברחבי הארץ במסגרת תכנית א.י.ל.ה בניהולה של ד"ר אביגיל ינון, בר-אילן.

כתבה עד היום שישה ספרים, ארבעה מהם בנושא השואה :
איצ'ו וברנרד – 2004 הוצאת ידיעות אחרונות
הילדה המסתורית של סבא – 2005 הוצאת ידיעות אחרונות
כמו עץ השדה – סיפור חיים הוצאה פרטית
שבי יפה, תחייכי – 2011 הוצאת מודן
היא נשואה לדרור אדלר – מוסיקאי ואם לשלושה בנים.

פרופ' סלביה אדלר

פרופ' סלביה אדלר הינה בלשנית במחלקה לתרבות צרפת באוניברסיטת בר-אילן וחוקרת תחביר, סמנטיקה ופרגמטיקה של השפה הצרפתית. מחקריה עוסקים בשאלות מגוונות: חסכנות לשונית והשמטות, מילות יחס פשוטות ומורכבות, מילות יחס כאופרטורים של מדרג וכווסתי כמות, ארגומנטציה מולטימודאלית, שמות עצם כלליים, ועוד.

מאז הצטרפותה לאוניברסיטת בר-אילן בתשע"ב, היא כיהנה כראש המחלקה לתרבות צרפת (בפקולטה למדעי הרוח) בין השנים תשע"ד-תשע"ו וכראש התכנית ללימודי מגדר (ביחידה ללימודים בין תחומיים) בין השנים תשע"ז-תשע"ח. לימדה באוניברסיטת תל-אביב (בחוג לשפה וספרות צרפתית), באוניברסיטת חיפה (בחוג לצרפתית, בחוג לאנגלית, בחוג ללשון עברית), במכללה האקדמית ספיר (בבית הספר לתקשורת, חטיבת רטוריקה).

פעילה בקבוצות מחקר רבות, וחברה בוועדות מדעיות של כנסים, כתבי עת וסדרות ספרים בתחומי מחקרה.

מזה מספר שנים מלמדת קורסי קומיקס בהם מתמקדת בתהליכי הבניית משמעות בערוצים מולטימודאליים. מעבר למחקריה הבלשניים, הרצתה בכנסים ופרסמה מאמרים (באנגלית ובצרפתית) העוסקים בהבניית טיעונים בקומיקס. שיעורי הקומיקס שלה מפתחים בכל שנה ערוצי מחקר שונים. עם זאת, תכנית הלימודים של שיעורים אלה נוהגת לכלול יצירות סביב נושא השואה ומלחמת העולם השנייה.

אתרים:

<http://biu.academia.edu/SilviaAdler>

https://www.researchgate.net/profile/Silvia_Adler

ד"ר מלי אייזנברג

ד"ר מלי אייזנברג היא היסטוריונית העוסקת בזיכרון השואה באוניברסיטת בר-אילן ובמכללות להוראה. היא כתבה את עבודת הדוקטור שלה בנושא "מחוויה אישית למפעל חיים: השואה כמוטיב מכונן בדרכו הפרטית והציבורית של משה פראגר - דמות מפתח חרדית ביישוב ובישראל", במחלקה לתולדות ישראל בבר-אילן בהדרכת פרופ' דן מכמן ופרופ' קימי קפלן. בין השנים 2012-2018 שימשה כחוקרת ועוזרת מחקר של פרופ' דן מכמן במכון לחקר השואה, באוניברסיטת בר-אילן. היום היא מכהנת גם כראש המסלול להכשרת מורים בהיסטוריה בבית ספר לחינוך באוניברסיטת בר-אילן, וכמנהלת אקדמית וסגנית מנהלת בית-הספר המרכזי להוראת השואה, במכון משואה – המכון הבינלאומי להוראת השואה.

ספרה מחוויה אישית למפעל חיים: השואה כמוטיב מכונן בדרכו הפרטית והציבורית של משה פראגר - דמות מפתח חרדית ביישוב ובישראל, עתיד לראות אור בהוצאת מכון בן-גוריון לחקר ישראל והציונות. בין פרסומיה: **עד, מזעיק, מתעד ומנציח – ר' משה פראגר והשואה, 1940-1984**, סדרת **תשתית למחקר** (15), המכון לחקר השואה ע"ש ארנולד וליאונה פינקלר, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן תשס"ו; **"בין מילא 14 למילא 18": מחתרת חסידית כהיסטוריוגרפיה שכנגד**, **בשביל הזיכרון** - סדרה חדשה, 20 (תשע"ה), עמ' 24-31; **"הגיוינט והחינוך האורתודוקסי בוילנה בראשית מלחמת העולם השנייה – מפלט זמני"**, **בשביל הזיכרון** – סדרה חדשה, 24 (תשע"ו), עמ' 41-47. היא גם פרסמה פרסומים פופולאריים, ראיונות וכתבות בעיתונות היומית.

ד"ר רוני אלפנדרי

ד"ר רוני אלפנדרי הוא עמית הוראה בבית הספר לעבודה סוציאלית ע"ש לואיס וגבי וייספלד באוניברסיטת בר-אילן. כמו כן, הוא חבר בוועדת ההוראה של התכנית התלת-שנתית ללימודי פסיכותרפיה פסיכואנליטית. הוא מנהל את המכון לפסיכותרפיה במרכז הקליני הבין-תחומי באוניברסיטת בר אילן ועוסק בפסיכותרפיה פסיכואנליטית.

הוא למד צילום בפוליטכניון נוטינגהם באנגליה, תואר שני בעבודה סוציאלית קלינית באוניברסיטת נוטינגהם באנגליה ותואר שלישי בפרשנות ופסיכואנליזה באוניברסיטת בר-אילן. משנת 2001 הוא מרצה על מגוון נושאים קליניים ותיאורטיים בתחום התיאוריות הפסיכואנליטיות כגון יחסי אובייקט, פסיכופתולוגיה, תיאוריות פרוידיאניות, צילום וכתביה ככלי לפיתוח העצמי ועוד.

הוא חיבר ופרסם מאמרים בעברית ובאנגלית על נושאים מגוונים החל ממכתבים משפחתיים בזמן השואה, כתיבה ופסיכואנליזה, פרשנות פסיכואנליטית של ספרות ועוד. כמו כן, הוא פרסם כמה ספרים, ביניהם פרוזה, שירה ועיון. בין תחומי מחקרו: חלופות מכתבים בזמן השואה, ייצוג ויזואלי של השואה, עבודה סוציאלית קלינית בישראל, כתיבה וזיכרון, פסיכואנליזה וספרות ועוד.

הוא נשוי ואב לשני בנים.

פרופ' יהושע אלקולומברה

פרופ' יהושע אלקולומברה, הנו פרופ' במחלקה לספרות משווה באוניברסיטת בר-אילן. הוא נולד בצרפת, למד במכון המחקר Ecole Normale Supérieure בפריז, וסיים לימודי דוקטורט באוניברסיטת סורבון, בלימודים קלאסיים ובפילוסופיה. תחומי מחקרו והקורסים שהוא מלמד במחלקה מתרכזים ביחסי הגומלין בין היהדות לבין תרבות יוון העתיקה, בשלוש תקופות:

1. תקופת חז"ל: המיתולוגיה והפילוסופיה היוונית העתיקה בהשוואה עם המדרש והתלמוד.
2. בימי הביניים וברנסנס: היחס בין מחשבת ישראל ומורשת הפילוסופיה (אריסטו, ניאו-אפלטוניות, המיזוג בין יהדות ויווניות אצל הרמב"ם, המהר"ל מפראג).
3. העת החדשה - בשירה ובתיאטרון המודרניים בצרפת. כמו כן עוסק אלקולומברה בהגות היהודית הצרפתית במזמן ואחרי השואה ובפרט על ההוגה והמשורר **קלוד ויז'ה** (Claude Vigée) אשר לחם במחתרת נגד הנאצים, עבר לארה"ב ומארה"ב לישראל.

במחקריו, פרופ' אלקולומברה חותר להעמקת זיקתנו לעולם העתיק, יהודי ולא יהודי - שם טמונים השורשים החיים של העולם המודרני. תקוותו לתרום בכך לקידום מדעי הרוח בישראל ולפיתוח תרבות עברית שהיא בעת ובעונה אחת נאמנה לעצמה ומעורה בתרבויות העולם.

מאז 2011, פרופ' אלקולומברה הוא יושב ראש הקתדרה ע"ש סימון ויל לשואה ולהתנגדות.

פרופ' ג'ודי באומל-שוורץ

פרופ' ג'ודי באומל-שוורץ הנה פרופ' במחלקה לתולדות ישראל ויהדות זמננו ע"ש ישראל וגולדה קושיצקי באוניברסיטת בר-אילן, ומ2018 היא עומדת בראש המכון לחקר השואה ע"ש ארנולד וליאונה פינקלר, וממונה על הקתדרה לחקר השואה ע"ש משפחת אברהם ואדיתה שפיגל והקתדרה לחקר שואת יהודי אירופה ע"ש הרב פנחס ברנר.

היא למדה לכל התארים באוניברסיטת בר-אילן, הייתה חברה בצוות הקורס "בימי שואה ופקודה" באוניברסיטה הפתוחה, לימדה קורסים על השואה בחוג לתולדות עם ישראל באוניברסיטת חיפה ובתכנית האוניברסיטה במכללת אורנים. בשנת 1980 היא הצטרפה לצוות המכון לחקר יהדות הגולה בבר-אילן, ועד שנת 2002 עבדה כחוקרת במכון לחקר השואה שפעלה יחד עם מכון הגולה תחת הנהלה משותפת. משנת 1981 היא מלמדת קורסים על השואה בבית הספר ללימודי יסוד ביהדות בבר-אילן, ומשנת 1988 מלמדת את נושא השואה במחלקה לתולדות ישראל.

חיברה וערכה עשרות ספרים ומאמרים העוסקים בנושאים הקשורים בחיי הדת בשואה ולאחריה, נשים יהודיות ובמגדר בשואה, זיכרון השואה, וזיכרון ציבורי במדינת ישראל. בין תחומי המחקר שלה הם: מגדר, חיי דת, זיכרון, והנצחה.

היא נשואה לפרופ' יהושע שוורץ, ואם לשתי בנות.

ד"ר מיכל בן-חורין

ד"ר מיכל בן-חורין הינה מרצה בכירה במחלקה לספרות משווה באוניברסיטת בר אילן, והחל מ-2017 ראשת המחלקה לספרות משווה.

סיימה דוקטורט באוניברסיטת תל אביב. זוכת מלגת ות"ת לדוקטורנטים מצטיינים (2002/3), מלגת פרנץ רוזנצווייג (2004), המלגה של רשות המחקר באוניברסיטת חיפה והמועצה להשכלה גבוהה (2005), מענק מחקר מטעם העיר וינה ופורום אירופה באוניברסיטה העברית (2011) ומענק מחקר מטעם מכון מינרובה להיסטוריה גרמנית באוניברסיטת תל אביב (2013). שהתה כעמיתה במרכז למחקר ספרות ותרבות בברלין (Zentrum für Literatur- und Kulturforschung Berlin, 2006/7) ובמרכז ללימודי יהדות באוניברסיטת פנסילבניה (Center for Advanced Judaic Studies, 2009/10).

ד"ר בן-חורין לימדה באוניברסיטה של פלורידה (UF, 2007-2009) משנת 2010. לימדה באוני' העברית בירושלים ובאוני' תל אביב קורסים בספרות משווה, ספרות גרמנית, תיאוריה ביקורתית ומגדר. מלמדת בבר-אילן מ-2013 קורסים על זיכרון השואה ושאלת העדות לאחר 1945, בנוסף לתחומים אחרים.

חיברה וערכה ספרים ומאמרים העוסקים בזיכרון השואה ומלחמת העולם השנייה במרחב הדובר גרמנית (בעיקר אוסטריה וגרמניה) ובישראל. ספרה "ביוגרפיות מוסיקליות" בוחן התמודדות סופרים גרמנים עם הקטסטרופה (Walter de Gruyter, 2016). ערכה יחד עם גלילי שחר את אסופת המאמרים "ההיסטוריה הטבע של ההרס: ו.ג. זבאלד בין ספרות להיסטוריה" (2009). בין מאמריה: "על תרגום (ה)עצמי כעדות אצל טוביה ריבנר" (מכאן, 2019), "תיאודור אדורנו וולטר בנימין: האמנות בעידן הקפיטליזם המאוחר" (המדיום באמנויות, 2015), "נאציזם וביוגרפיות מוסיקליות: תומס מאן וג'ינטר גראס" (ביקורת ופרשנות, 2010), "ספרות וכפיית העבר: עבודת-ההיזכרות בספרות הגרמנית לאחר 1945" (אלפיים, 2008), "קומפוזיציות של זיכרון: הפואטיקה המוסיקלית של תומאס ברנהרד ואינגבורג בכמן" (דפים למחקר בספרות, 2005). מאמרים אחרים משלה ראו אור בכתבי עת ובהוצאות ספרים כגון: Criticism: A Quarterly for Literature and the Arts (2019), Shofar: An Interdisciplinary Journal of Jewish Studies (2018), University of Pennsylvania Press (2015), Vandenhoeck & Ruprecht (2008), Brill (2006), German Life and Letters (2006), Israel Studies Forum (2006), Weimarer Beiträge (2004).

בין תחומי המחקר שלה: קריאות משוות בספרות גרמנית וספרות יהודית מודרנית, רב לשוניות ותרגום, פואטיקת זיכרון, ייצוג אסתטי ותיאוריה ביקורתית.

ד"ר קרן גולדפרד

ד"ר קרן גולדפרד היא ראש המחלקה לאנגלית כשפה זרה, וראש המרכז לקידום הוראה באוניברסיטת בר-אילן. סיימה את עבודת הדוקטורט שלה בהצטיינות יתרה באוניברסיטת בר-אילן. עבודתה, "עיצובים בליטריסטיים בספרות השואה: השוואה בין כתיבתו של פול צלאן וכתיבתו של פרימו לוי", זכתה בפרס מהקרן של נחום, שרה וברוך אייזנשטיין ז"ל באמצעות "יד ושם".

היא נמנית בין עורכי כתב העת של ישיבה יוניברסיטי *PRISM: An Interdisciplinary Journal for Holocaust Educators* משנת 2009. הספרים שערכה בשיתוף עם ד"ר קארן שון *The Call of Memory: Learning about the Holocaust through Narrative: An Anthology & A Teachers' Guide* עוזרים למורים רבים ברחבי ארה"ב וקנדה ללמד את נושא השואה. במסגרת הוראת אנגלית אקדמית, משלבת קרן פרויקטים בינלאומיים בין סטודנטים ישראלים לסטודנטים מארה"ב ומאירופה שבמסגרתם מתקיימים דיונים נוקבים סביב נושא השואה.

פרופ' זהבית גרוס

פרופ' זהבית גרוס הנה ראש מרכז סל ון גלדר לחקר ספרות השואה והוראתה וכן ראש קתדרת אונסקו לחינוך לערכים, סובלנות ושלוש ע"ש ד"ר יוסף בורג בבית הספר לחינוך באוניברסיטת בר אילן. משמשת ראש ההתמחות לניהול ופיתוח מערכות חינוך לא פורמליות בבית הספר לחינוך.

היא למדה לכל התארים באוניברסיטת בר-אילן, עמדה בראש פרויקט מחקר של אונסקו לחקר הוראת שואה בבתי ספר לא יהודים בעולם, שיצא לאור בשנת 2010 כשני special issues שתורגמו לערבית וסינית ב-2011. אחר כך הוזמנה להרחיב את הפרויקט שיצא כספר בהוצאת SPRINGER בשנת 2015 והייתה לו השקה רשמית באונסקו בג'נבה. נבחרה לכתוב עבור אגף למחקר חינוכי של הכוח הרב לאומי להוראת שואה (IHRA) על מחקר השואה החינוכי בישראל. שמשה כראש הוועדה המייעצת לחברה להשבת הרכוש בנושא ההנצחה החינוכית בישראל. הוזמנה בשנת 2016 להשתתף בסימפוזיון מרכזי באו"ם בנושא עתיד הוראת השואה בעולם.

פרופ' גרוס זכתה במענק מחקר יוקרתי של האקדמיה הלאומית למדעים (ISF) לבצע מחקר בנושא הוראת שואה במערכת החינוך במגזר הערבי והיהודי בישראל. בין השנים 2016-2019 שימשה כנשיאת האגודה הישראלית לחקר החינוך המשווה (ICES). משמשת כיו"ר הוועדה המייעצת לוועדת הפרסומים של האיגוד העולמי לחקר החינוך המשווה WCCES. בשנת 2017 זכתה בפרס Distinguished Achievement Scholar Award של האגודה האמריקאית לחקר החינוך (AERA) ובשנת 2017 זכתה בפרס The Good Work Award של האגודה לחקר החינוך המוסרי (AME) על תרומה ייחודית המשלבת בין מחקר ותרומה לשדה. מחקריה מתמקדים בתהליכי סוציאליזציה של מתבגרים, סטראוטיפים, גזענות, אפליה והיחס ל"אחר". חיברה וערכה ספרים ומאמרים רבים העוסקים בנושאים הקשורים לחינוך דתי, חינוך לשלום והוראת שואה בישראל ובעולם.

ד"ר סוזי גרוס

ד"ר סוזי גרוס נולדה בארגנטינה ב-1956. עלתה לארץ ב-1977 מטעמים ציוניים.

שנה לאחר בואה לארץ החלה לעבוד בתור מורה במשרד החינוך וללמוד באוניברסיטת בר-אילן במחלקה לספרות עברית. את התואר השני והשלישי סיימה באוניברסיטת בר-אילן.

במסגרת הסתדרות המורים היא משתתפת בפעילויות של עמותת המורים ישראל-גרמני נגד גזענות ואנטישמיות.

בשנת 2010 הצטרפה לצוות המרצים במכון סלטי ומלמדת שלל נושאים הקשורים לספרות לאדינו וספרות לאדינו בשואה.

לאחר 36 שנות שירות פרשה ממשרד החינוך על מנת להתמסר למחקר.

תחום המחקר הוא ספרות לאדינו מודרנית, ספרות שנכתבה מראשית המאה העשרים ועד ימינו.

סוזי גרוס משתתפת באופן פעיל בכנסים בינלאומיים ופרסמה מאמרים רבים בעברית, אנגלית ובספרדית בכתבי עת בארץ ובחו"ל.

פרופ' רחל דקל

פרופ' רחל דקל הנה פרופ' בבית הספר לעבודה סוציאלית ע"ש לואיס וגבי וייספלד באוניברסיטת בר אילן, ושמשה כמנהלת בית הספר בין השנים 2012-2016. היא חברה במרכז מצויינות בנושא טראומה המונית, ומאז אוקטובר 2018 היא הראש האקדמי של בית הספר הבינלאומי של בר אילן.

מחקריה של פרופ' דקל, עוסקים בהבנת ההשלכות של מגוון אירועים טראומטיים על הנפגעים הישירים ובני משפחתם. במסגרת זו היא חקרה את ההשלכות של פיגועים, מלחמות וכמובן של השואה. במחקריה היא בודקת השלכות שליליות כמו גם צמיחה ועמידות לאחר חשיפה לאירועים טראומטיים ואת תרומתם של משאבים אישיים, משפחתיים וקהילתיים להחלמה. לפני כארבע שנים, היא יזמה והקימה מרכז להתערבות זוגית, הפועל באוניברסיטת בר אילן ומציע הכשרה, הדרכה והתערבות זוגית- לאחר אירועים טראומטיים. פרופ' דקל פרסמה מעל 120 מאמרים ופרקים והנחתה מעל 50 סטודנטים. מידע נוסף אפשר למצוא:

<https://www.racheldekel.com/>

פרופ' ג'פרי וולף

פרופ' ג'פרי וולף הוא פרופ' במחלקה לתלמוד באוניברסיטת בר-אילן.

הוא בוגר אוניברסיטת בוסטון ואת לימודיו לתואר שני ושלישי עשה באוניברסיטת הארווארד, והיה שנתיים פוסט-דוקטורנט ומרצה במחלקה לחקר הדתות באוניברסיטת ייל. מאז 1993 הוא משמש מרצה במחלקה לתלמוד בבר-אילן ובבית הספר ללימודי יסוד במדעי היהדות. הוא מלמד קורסים המתעסקים בתולדות היהודים בימי הביניים וברנסנס, ובהשפעת הסביבה הלא-יהודית על התרבות והספרות היהודית באירופה הנוצרית. ציר מרכזי בקורסים אלה הוא היחסים שבין היהדות, הנצרות והאיסלם, עם דגש מיוחד על שנאת ישראל בשני העולמות הללו.

חיבר או ערך ארבעה ספרים וחיבר מאמרים העוסקים בנושאים הקשורים בהשפעת האנטי-יהדות על חייהם ותרבותם של היהודים מהמאה העשירית ועד פרוס המודרנה. בין תחומי המחקר שלו הם: הלכה, חיי דת, ותודעה היסטורית.

הוא נשוי ואב לחמישה ילדים.

ד"ר פרחי וקסמן

פרחי וקסמן הנה סגנית מנהלת אקדמית של המרכז לפיתוח ותמיכה במעבדות הביולוגיה בבתי הספר, בבית הספר לחינוך בבר אילן.

עבודת הדוקטורט שלי בהוראת המדעים עסקה בקשר שבין תפיסה חזותית וקשב חזותי לבין עיבוד גרפים.

בנוסף אני רכזת ביולוגיה בתיכון שמעון בן צבי ומדריכה ארצית מטעם הפיקוח על הוראת הביולוגיה לשילוב הוראת ביולוגיה מולקולרית במעבדות בתי הספר,

בהקשר להנצחת השואה - אני מנהלת את משלחת בית הספר לפולין משנת 2002. בנוסף אני מדריכה משלחות של בני נוער לפולין.

אני רואה בעבודתי זו שליחות חשובה ביותר של הנצחת השואה הנצחת הנספים. השואה היא אירוע שהשפיע על העולם כולו וחשוב להמשיך ללמד ולזכור את ההיסטוריה של עמנו על מנת ששואה לא תחזור, גם בעמים אחרים.

פרופ' גל ידיד

פרופסור גל ידיד הוא ראש המעבדה לנוירופסיכופרמקולוגיה במרכז לחקר המוח והפקולטה למדעי החיים באוניברסיטת בר-אילן. הוא חוקר מחלות פסיכיאטריות הקשורות למערכת התגמול: התמכרות לסמים, סנדרום פוסט טראומטי (PTSD), דכאון.

עבודתו בחקר פוסט טראומה [PTSD Post traumatic stress disorder] עוסקת בנסיון להבין את הביולוגיה שמאחורי ההפרעה הפסיכיאטרית. מחקרו מתמקד בהשפעות הסביבתיות של טראומה על הגנום ופקטורים ביולוגיים נוספים והעברה בין דורית של חווית הטראומה. בשביל להבין מנגנונים אלה הנקראים מנגנונים אפיגנטיים הוא מתמקד בשלושה תהליכים מרכזיים: מתילציה על גבי DNA (DNA methylation), עריכת RNA (RNA editing), שינויים במולקולות מיקרו-RNA (micro-RNA dynamic).

במחקרו הוא משתמש בשיטות מתקדמות המאפשרות סריקת כל הגנום (5 מיליון אתרים) לשינויים אפיגנטיים ובחירת מטרות ממוקדות להתערבות ע"י יצירה של "קוקטלים" פרמקולוגיים שמותאמים באופן דינאמי למטופל. כמו-כן הוא בונה אלוגריתם שמשלב Big Data ו-machine learning של פרמטרים התנהגותיים, קוגניטיביים, אפיגנטיים ובקטריאליים.

לגל ידיד מעל 120 פרסומים בכתבי עת מדעיים.

ד"ר עדה יורמן

ד"ר עדה יורמן היא חברת סגל במחלקה לקרימינולוגיה, ראש המגמה העיונית לתואר שני, מרצה אורחת בחוג לתקשורת ותרבות יהודית באוניברסיטת פריז 8, צרפת.

תחומי מחקר:

- תגובה חברתית לסטייה פוליטית
- סוציולוגיה של סטייה
- החוק והמשפט ככלי לשינוי חברתי
- ויקטימומולוגיה תוך התמקדות בקורבנות קולקטיבית

במסגרת העיסוק שלי בקורבנות (victimization) בהיבט הקולקטיבי אני חוקרת את הזהות הישראלית בעקבות השואה. מחקר זה מתמקד בשיח הקורבני שהתפתח בחברה הישראלית.

פרופ' נתי כהן

פרופ' נתי כהן הינו פרופ' חבר, ומשמש מנהל אקדמי של המרכז ללימודי יידיש על שם רנה קוסטה במחלקה לספרות עם ישראל.

למד לתואר ראשון, שני ושלישי באוניברסיטה העברית ושימש בה בתפקידי הוראה ומחקר. למן שנת 1996 חבר סגל במרכז ללימודי יידיש. מאז שנת 1998 משמש סגן עורך של **יד ושם – קובץ מחקרים**. שותף, יועץ ומרצה במסגרות שונות העוסקות במחקר ובהוראה של ספרות ותרבות יידיש לדורותיה, לרבות בתקופת השואה ולאחריה.

תחומי מחקר והוראה מרכזיים: היסטוריה תרבותית של יהודי מזרח אירופה במאות התשע-עשרים והעשרים; ספרות יידיש מודרנית; יהודי פולין בין שתי מלחמות העולם; חיי הרוח והיצירה בתקופת השואה.

פרופ' יוסי כץ

פרופ' יוסי כץ הוא גיאוגרפי היסטורי, חתן פרס ישראל, ומלמד במחלקה לגיאוגרפיה באוניברסיטת בר אילן. מופקד על הקתדרה ללימודי תולדות הקרן הקיימת לישראל ומפעליה. מדריך תלמידי מחקר לתואר שני, שלישי, ובתור דוקטור.

הוא היה הראשון שחשף את סיפורו של הרכוש בארץ של קורבנות השואה והביא למאבק ציבורי להקמת ועדת חקירה פרלמנטרית, לשינוי חקיקה, ולהקמת החברה לאיתור והשבת הרכוש. כתב 160 מאמרים ו-27 ספרים וביניהם, הספר **רכוש שנשכח: לגורלו של הרכוש בארץ של קורבנות השואה** (יד ושם 2000). בעקבות כך, חלק מהרכוש שלא נמצא לו יורשים יועד לטובתם של ניצולים רבים ולפעולות להנצחת השואה. גם כתב חוות דעת ועדות בבית המשפט המחוזי לטובת "ילדי טהרן" ובעקבות הנ"ל זכו ילדי טהרן לפיצוי מסוים מהמדינה.

תחומי מחקריו מתפרסים על שורה ארוכה של נושאים במרכזם רכישת קרקעות ותהליכי ההתיישבות היהודית בארץ ישראל בעת החדשה. כמו הן עוסקים מחקריו התהליכים יישוביים, כלכליים, פוליטיים ותרבותיים של ארץ ישראל בעת החדשה. הוא נמנה על החוקרים העוסקים בתהליכי התיישבות של קבוצות אתניות במערב קנדה ונחשב לאחד המומחים העיקריים העוסקים בחקר ההוטרים (עליהם כתב שלושה ספרים).

הוא נשוי לרותי, אב לששה ילדים וסב לנכדים רבים.

הרב ד"ר יחזקאל שרגא ליכטנשטיין

הרב ד"ר יחזקאל שרגא ליכטנשטיין בוגר ישיבות. מרצה בפקולטה למדעי היהדות באוניברסיטת בר אילן ולימד בעבר במכללת אורות ישראל ובמקומות נוספים. מחקריו עוסקים בעיקר בחקר ההלכה היהודית ותולדותיה. מחבר הספרים: **מטומאה לקדושה: תפילה וחפצי קדושה בבתי קברות ועלייה לקברי צדיקים**, ספריית הילל בן חיים למדעי היהדות, הקיבוץ המאוחד, תל אביב תשס"ז; **המאבד עצמו לדעת: היבטים הלכתיים, היסטוריים והגותיים**, ספריית הילל בן חיים למדעי היהדות, הקיבוץ המאוחד, תל אביב תשס"ח; **וְהַסֵּנָה אֵינָנו אֵכָל, סוגיות מימי השואה בראי ההלכה**, יד ושם, ירושלים תשע"ה; **ואמונתך בלילות, סוגיות מימי השואה בראי ההלכה**, כרמל, ירושלים תשע"ז.

ד"ר זוהר מאור

ד"ר זוהר מאור הוא מרצה במחלקה להיסטוריה כללית. הוא בוגר התכנית הבינתחומית לטיפול המצוינות באוניברסיטת תל אביב, ובמסגרתה קיבל תואר ראשון במתמטיקה ופיזיקה ותואר שני בהיסטוריה. לאחר מכן קיבל תואר שלישי באוניברסיטה העברית. בשנת תשס"ט (2009) החל ללמד במחלקה להיסטוריה כללית בבר אילן כעמית הוראה ומשנת תשע"ב (2012) כחבר סגל. בין השנים תשע"א-תשע"ח לימד היסטוריה כללית במכללת הרצוג; בשנת תשע"ז היה עמית מחקר באוניברסיטת UCLA בארה"ב.

ד"ר מאור עוסק בהיסטוריה אינטלקטואלית של מרכז אירופה, ועוסק בין השאר בחילון ותגובת הדתות אליו; בתרבות לאומית; במחקר בינדתי; באינטלקטואלים כמו הנס קוהן, גרשום שלום, פרנץ רוזנצוויג, רודולף שטיינר ומרטין בובר (עליו פרסם ביוגרפיה); בברית שלום ובתפיסות פוליטיות אוונגרדיסטיות.

ד"ר מאור עוסק בתגובות דתיות, יהודיות ולא יהודיות לשואה. הוא העביר בשנת תשע"ח סמינר על השפעת השואה על התרבות, ההגות, המשפט והדת, וארגן שנה לפני כן כנס על נושא זה. השנה ערך את כתביו של שמואל ז' כהנא על השואה תחת השם: 'גוילין נשרפין ואותיות פורחות: כתבים על השואה' בהוצאת אוניברסיטת בר אילן. הוא העביר גם קורסים נוספים הקשורים בנאציזם, כגון קורס על תקופת וימאר.

פרופ' אורלי ק' מירון

פרופ' אורלי ק' מירון, הינה חוקרת בינתחומית העוסקת בחקר כלכלי-חברתי-דמוגרפי של מיעוטים בכלל ויהודים בפרט. מלמדת באוניברסיטת בר אילן משנת תשנ"ו ומנחה תלמידי מחקר בכתיבת עבודות מוסמך ודוקטורט. בשנים תשע"ו – תשע"ח כיהנה כראש החוג המשולב למדעי חברה באוניברסיטת בר-אילן.

למדה את כל התארים במגוון תחומים באוניברסיטת בר אילן. תואר ראשון מתמטיקה (ראשי) ותולדות ישראל (משני) ותעודת הוראה במתמטיקה; תואר שני (בהצטיינות) במחלקה לתולדות ישראל, ודוקטורט (בציון מעולה) בפקולטה למדעי החברה בהנחיה משותפת של פרופסור יהודה דון ז"ל מהמחלקה לכלכלה ופרופסור ארנסט קראוס ז"ל מהמחלקה לסוציולוגיה.

פרופ' מירון הינה צאצאית למשפחות ליאון ופסח מסלוניקי, שמרבית חבריהן נספו בשואה. מחקריה התמקדו במגוון ההיבטים החברתיים והכלכליים של החיים היהודיים בעיר נמל זו, שעברה תמורות במעבר משלטון עות'מאני לשלטון יווני. ספרה על היזמות היהודית בסלוניקי מתעד ומנציח את עולם העסקים בבעלות יהודית ב"ירושלים דבלקן" מאז סופחה למדינה היוונית בשנת 1912 ועד לכיבוש הנאצי.

(Orly C. Meron, *Jewish Entrepreneurship in Salonica, 1912–1940: An Ethnic Economy in Transition*. Brighton UK, Portland OR, and Toronto, Canada: Sussex Academic Press, 2011/2013, 442 pp. הספר זכה (2014) ב"פרס עמינח").

כעת עוסקת בין היתר, בחקר "שוד" העסקים היהודיים בסלוניקי, השופך אור על גורלם של אותם מיזמים אשר חקרה בספרה. מחקר זה אף מספק פרספקטיבות חדשות ללאומנות ואנטישמיות כלכלית שאפיינו את התחרות הכלכלית בין יהודים ליוונים, שקדמה לשואה.

פרופ' חיים נוי

פרופ' חיים נוי מלמד בבית הספר לתקשורת. תחומי המחקר וההוראה שלו כוללים דגש על שפה ואינטראקציה חברתית במסגרות מוסדיות שונות, ואלה נוגעים בחקר השיח והתקשורת, תקשורת מילולית, שיטות מחקר איכותניות עם דגש על גישות אתנוגרפיות למדיה (אמצעי תקשורת) ופרקטיקות תקשורתיות, אנתרופולוגיה לשונית, וגישות מופעיות. (performance studies). מחקריי בוחנים היבטים חומריים וטכנולוגיים בתקשורת מנקודת מבט של יחסי כוח.

בעשור וחצי האחרונים חקר מוזיאונים של היסטוריה, הנצחה ומורשת יהודית, ומוזיאוני טראומה, בישראל ובארה"ב. עסק בניסוח שיח על הנצחת והנחלת הידע על השואה במוזיאונים אלה, מתוך דגש על ההתקבלות של המספרים בקרב קהלים מגוונים, ולא רק על הנרטיב או 'השידור' המוזיאוני. בהקשר זה בחן שינויים טכנולוגיים ועמם שינויים במדיה ובמשמעויות של הנצחת השואה עבר, בהווה, ובעתיד.

ספרו האחרון, *Thank You for Dying for Our Country: Commemorative Texts and Performances in Jerusalem*, ראה אור בשנת 2015 בהוצאת אוניברסיטת אוקספורד. הספר הוקדש לניתוח אתנוגרפי ודיסקורסיבי של ספר המבקרים באתר ההנצחה הלאומי "גבעת התחמושת". שאלה כיצד המבקרים באתר מבינים ומפרשים את הסיפור ההיסטורי שהמוזיאון מגולל, וכיצד הם מגיבים לכך בצורה פומבית. במילים אחרות, כיצד הם מבינים את תפקידם ההיסטורי כמבקרים באתר מורשת והנצחה, וכיצד הם ממצבים את עצמם כשחקנים-שותפים לנרטיב הקולקטיבי שהאתר מספר

פרופ' נוי מכהן בתפקידים שונים בארץ ובחו"ל במערכות של כתבי עת ובארגונים אקדמיים מרכזיים בתחום חקר התקשורת ומוזיאונים. בין היתר, הוא משמש יו"ר האגודה הישראלית לתקשורת.

פרופ' מוטי נייגר

פרופ' מוטי נייגר הוא חבר-סגל בבית הספר לתקשורת באוניברסיטת בר-אילן (החל באוקטובר 2018) ועמית-בכיר במרכז לתקשורת בינלאומית באוניברסיטה. כמו כן, משמש כעמית-מחקר במכון טרומן לחקר השלום (האוני' העברית), ומכהן כיו"ר ועדת המקצוע "תקשורת וחברה" במשרד החינוך (החל משנת 2011).

טרם הצטרפותו לבר-אילן שימש כחבר-סגל בבית הספר לתקשורת באקדמית נתניה (2001-2018), כשהוא נושא במספר תפקידים במוסד, ובכלל זה דיקאן בית הספר לתקשורת (2013-2017). שימש כיו"ר האגודה הישראלית לתקשורת, ארגון הגג של כלל חוקרי התקשורת בארץ (2006-2009), והיה העורך המייסד של כתב-העת "מסגרות מדיה: כתב-עת ישראלי לתקשורת". כיהן בוועדת האתיקה של "רשות השידור" והיה ממנסחי הקוד האתי ל"כאן: תאגיד השידור הציבורי".

כחוקר תקשורת עסק, בין היתר, בתפקידה של המדיה בעיצוב הזיכרון הקולקטיבי בכלל, ובהנצחת זיכרון השואה, בפרט. ביחד עם שותפיו, פרופ' אורן מאירס (אוני' חיפה) וד"ר אייל זנדברג (האקדמית נתניה), זכה במענק מחקר מטעם הקרן הלאומית למדע שעסק במחקר מקום התקשורת ביום הזיכרון לשואה ולגבורה. בעקבות מחקרים אלו, הכנסים ומושב המחקר שהופקו בצד, ראו אור ספר, קובץ מאמרים ומאמרים רבים בנושא זיכרון מדיה. הספר ראה אור בשנת 2014 בהוצאת Palgrave Macmillan תחת הכותרת: *Communicating Awe: Media Memory and Holocaust Commemoration* ואילו הספר הערוך, שראה אור בשנת 2011, הפך לספר מרכזי בתחום זיכרון קולקטיבי מתווך מדיה, וזכה ליותר ממאתיים ציטוטים, פורסם תחת הכותרת: *On Media Memory: Collective Memory in a New Media Age*.

בימים אלו עובד נייגר עם שותפיו על הצעת מחקר לבחינת זיכרון השואה ברשתות חברתיות ותפקידה של המדיה הדיגיטלית בהנצחה. הוא נשוי לעינת קרנץ-נייגר, דיפלומטית בשירות החוץ הישראלי, ולזוג בן ובת.

ד"ר הילדה נסימי

ד"ר הילדה נסימי מרצה בכירה במחלקה להיסטוריה כללית באוניברסיטת בר-אילן ועמדה בראש המחלקה במשך 5 השנים האחרונות עד לשנה זו.

היא למדה לכל התארים באוניברסיטת בר-אילן, הצטרפה לסגל של אוניברסיטת בר אילן ב-1983 במרצה זוטרה והפכה לחברה בסגל הבכיר בשנת 1996. מלמדת קורסים בתולדות אירופה בעת החדשה ובתולדות בריטניה.

פרסמה מאמרים וספרים העוסקים בנושאים הקשורים בזהות יהודית וביחסים בין זהות זו לעמים אחרים: המנדט הבריטי, בריטניה, וארה"ב. התמחותה העיקרית הנה בהוצרות ושמור זהותה של קהילה המשהדית שהיא קהילת אנוסים לשעבר מצפון איראן והיום מרכזיה העיקריים הם ישראל, ארה"ב, איטליה ובריטניה. לאחרונה עוסקת במקומה של האנטישמיות בהגדרת הזהות הבריטית במאה ה-19 ובביוטי הייצוגי של זהות יהודית במוזיאונים. בין תחומי המחקר שלה הם: מגדר, חיי דת, זיכרון, והנצחה.

היא נשואה לראובן נסימי, אם למלכה, ליאיר ולמיכאל וסבתא לשקד ולשרה.

פרופ' זב סטו'צינסקי
Prof. Claude B. Stuczynski

Claude B. Stuczynski is an Associate Professor at the Department of General History (Bar-Ilan University) and board member of the Center for the Study of Conversions and Interreligious Encounters (CSOC) at Ben-Gurion University. Having written a number of Contributions in various languages, his two main fields of research are: The Portuguese Converso phenomenon and the first encounters between Europeans and Amerindians, including: early modern racism and anti-Converso antisemitism. He is mainly interested in the relationship between religion and politics in Medieval and Early Modern periods. Actually he prepares a study of the theological-political dimension of the Converso phenomenon (what he calls: “The Marrano Paulinian Moment”).

ד"ר אבי פיקאר

ד"ר אבי פיקאר הוא מרצה בכיר במחלקה ללימודי ארץ ישראל וארכיאולוגיה ע"ש מרטין (זוס).

הוא למד לתארים ראשון, שני ושלישי באוניברסיטת בן גוריון במחלקות לתולדות עם ישראל ומדעי ההתנהגות. עשה פוסט דוקטורט באוניברסיטת ניו יורק (NYU) ובשנת 2010 הצטרף לסגל אוניברסיטת בר אילן.

מחקריו עוסקים בעלייה וקליטה במדינת ישראל ומתמקדים בעיקר בעליית יהודי צפון אפריקה וקליטתם ובמערכת היחסים שהתהוותה בארץ בין העדות השונות. מחקריו והקורסים אותם הוא מלמד נוגעים גם בשאלות של מדיניות העלייה בתקופת השואה, קליטת שארית הפליטה עם הקמת המדינה והעלייה ממזרח אירופה במחצית השנייה של שנות החמישים (עליית גומולקה) שמרבית העולים במסגרתה היו ניצולי שואה.

פרופ' אדם פרזיגר

פרופ' אדם פרזיגר הוא חבר סגל במחלקה לתולדות ישראל ויהדות זמננו ע"ש ישראל וגולדה קושיצקי, באוניברסיטת בר-אילן, ראש הקתדרה ע"ש הרש"ר הירש לחקר תנועת תורה עם דרך ארץ, וראש המרכז לחקר היהדות בישראל ובצפון אמריקה. הוא מנהל משותף במכון הקיץ של אוקספורד לחקר היהדות המודרנית ובת זמננו, באוניברסיטת אוקספורד, ומשמש כעמית בכיר במכון לחקר העברית והיהדות שבאוקספורד.

פרזיגר נולד בניו יורק וגדל בשכונת ריברדל (Riverdale). הוא סיים את התואר הראשון (בהצטיינות), את התואר השני, והסמכה לרבנות, בישיבה אוניברסיטה/ישיבת רבינו יצחק אלחנן שבניו-יורק, ואת התואר השלישי (בציון מעולה), באוניברסיטת בר-אילן. בשנת 1987 הוא ואשתו, ד"ר נעמי פרזיגר, עלו לארץ. הם קבעו את ביתם בכפר-סבא, בה גידלו את ששת ילדיהם.

מחקריו של פרופ' פרזיגר מתמקדים בתגובות דתיות למודרניזציה, חילון, שואה, והתבוללות באירופה, בארה"ב ובישראל, ובתולדות ההלכה בעידן המודרני. הוא פרסם מעל חמישים מאמרים ומאמרי ביקורת מדעיים, וחיבר או ערך ששה ספרים, ביניהם: *Exclusion and Hierarchy* (הוצאת אוניברסיטת פנסילבניה, 2005); היהדות האורתודוקסית – היבטים חדשים, ערך עם יוסף שלמון ואביעזר רביצקי (הוצאת מגנס, 2006), *Jewish Denominations* (הוצאת מלטון/האוניברסיטה העברית, 2012); ו *Beyond Sectarianism: The Realignment of American Orthodox Judaism* (Wayne State University Press, 2015), שזכה בפרס National Jewish Book Award לשנת 2015.

ד"ר מור פרסיאדו

ד"ר מור פרסיאדו היא מרצה במחלקה לאמנות יהודית באוניברסיטת בר-אילן. משנת 2018 משמשת גם כסגנית יו"ר של "העמותה לחקר אמנות נשים ומגדר בישראל" ששמה לה למטרה את עידוד המחקר אודות נשים-אמניות בישראל ופיתוח הדיסציפלינה של חקר המגדר בתחום האמנות הישראלית.

סיימה את התואר הראשון והשני במחלקה לתולדות האמנות באוניברסיטת תל-אביב ואת התואר השלישי כתבה במחלקה לאמנות יהודית בבר-אילן. מלמדת שיעורים בנושאי אמנות שואה, אמנות וטראומה (מלחמה וחולי), אמנות מודרנית ועכשווית, וכן אמנות ומגדר. פרסומיה מופיעים בכתבי עת מובילים ועוסקים ביצירת נשים במהלך השואה ולאחריה ובהשפעת הפמיניזם על אמנות השואה.

בדצמבר 2018 השיקה יחד עם צוות הקורס את המוק (קורס מקוון פתוח מרובה משתתפים) "מתקנות עולם: אמנות פמיניסטית וזהות יהודית", שבו שיעור המוקדש לאמנות שואה עכשווית של נשים.

קדימון הקורס:

<https://www.youtube.com/watch?v=nKR-tASVon4>

פרופ' דב-בער קוטלרמן

פרופ' דב-בער קוטלרמן מלמד במחלקה לספרות עם ישראל באוניברסיטת בר-אילן משנת 1997. בשנים 2011-2014 היה מנהל אקדמי של המרכז ללימודי יידיש ע"ש רינה קוסטה ליד המחלקה הנ"ל, שבו הוא סיים את לימודי הדוקטורט שלו עשור לפני כן. את התארים הקודמים קיבל באוני' הממלכתית של מוסקבה.

תחומי התמחותו של פרופ' קוטלרמן כוללים את תרבות היידיש לדורותיה עם דגש על יהדות מזרח אירופה / ברה"מ לשעבר ותפוצותיה, במיוחד במזרח הרחוק. הוא היה חבר בצוות הקורס "יהודי רוסיה במאה העשרים" באוניברסיטה הפתוחה וחיבר יחדית לימוד על עולמם התרבותי של יהודי ברה"מ עד שלהי שנות ה-1940 כולל תקופת השואה וכן לימד קורס על ספרות היידיש הסובייטית בשואה במרכז ללימודי יידיש ע"ש רינה קוסטה. משנת 2013 הוא מוביל פרויקט לחקר שבויי מלחמה ופליטים יהודים ביפן באוניברסיטת קוקושיקן שבטוקיו העוסק גם בהצלת יהודי אירופה במזרח אסיה ובמדיניות הדלתות הפתוחות של הפיליפינים ערב השואה. על ממצאיו הוא הוזמן לדווח בפורומים בינלאומיים שונים ביפן, ליטא וארה"ב, בחסות "קרן סוגיהארה: דיפלומטים למען החיים", מוזיאון השואה בושינגטון ועוד.

פרופ' קוטלרמן חיבר מונוגרפיות וערך אוספי מאמרים שעוסקים בין השאר בנושאי השואה, ביניהם: *מזרח: מחקרים יהודיים במזרח הרחוק* (פרנקפורט: פטר לאנג, 2009 ו-2011); *Representation of the Holocaust in Soviet Literature and Film* (Jerusalem: Yad Vashem, 2013, with Marat Grinberg, Leona Toker, Anja Tippner, and Olga Gershenson); *In Search of Milk and Honey: The Theater of "Soviet Jewish Statehood" (1934-49)* (Bloomington IN: Slavica, 2009); *Broken Heart / Broken Wholeness: The Post-Holocaust Plea for Jewish Reconstruction of the Soviet Yiddish Writer Der Nister* (Boston MA: Academic Studies Press, 2017). הוא נשוי ואב לשישה בנים.

ד"ר רחל קולנדר

ד"ר רחל קולנדר הנה ילידת 1953. היא למדה את כל התארים שלה באוניברסיטת בר אילן, שם גם למדה לימודי תעודה בעיתונאות ותקשורת וכן בעריכת לשון. משנת 1975 היא מלמדת באוניברסיטת בר אילן, ומשנת 2000 גם במכללה בירושלים. היא מרבה להרצות בכנסים בינלאומיים באוניברסיטאות ארץ ובחו"ל, ומרצה גם במוסדות חינוך שונים, ב"יד ושם", ובמכון בן צבי. ד"ר קולנדר גם לימדה במגמות מוסיקה באולפנה ובתיכון, הוראת פסנתר ותיאוריה בקונסרבטוריונים, והוראת מוסיקה במכללות "אורנים", "תלפיות".

ד"ר קולנדר שימשה כראש החוג למוסיקה במכללה ירושלים, כמזכירה וגזברית האיגוד הישראלי למוסיקה, כחברת הנהלת עמותת "רננות" – המכון למוסיקה יהודית, כחברת וועדת הביקורת של ארגון בוגרי בר-אילן, וכיו"ר ארגון יוצאי בוכניה. היא זכתה למלגות מקרן האקדמיה הלאומית למדעים, קרן "איהל", קרן "דהאן", חלקן עם ד"ר יעל שי.

בין פרסומיה: מאמרים בכתבי העת רבים ובספרים, חוברות וספרים בנושאי מוסיקה (כולל מוסיקה בשואה), יהדות, משפחה, ערכת הוראה העוסקת ב"יוצרים ויצירותיהם: השואה בראי האומנויות", והיא שימשה עורכת משותפת לספר Studies in Socio-Musical Sciences. היא הכינה שני סרטי DVD באיכות שידור, בשיתוף עם ד"ר יעל שי: הנשים בטקסי החתונה של יהודי אפגניסטאן ולוב.

ד"ר ענב קרניאל לאואר

ד"ר ענב קרניאל לאואר הנה עובדת סוציאלית, פסיכותרפיסטית ואנליטיקאית קבוצתית.

תחומי התמחות: אובדן וטראומה.

למדה את שלושת התארים שלה באוניברסיטת תל אביב במחלקה לעבודה סוציאלית, שם גם לימדה. בוגרת בה"ס לפסיכותרפיה של המחלקה לעבודה סוציאלית בבר אילן ובוגרת המכון הישראלי לאנאליזה קבוצתית.

בחמש עשרה השנים האחרונות מלמדת בבה"ס לעבודה – סוציאלית בבר אילן. מלמדת קורסים בטפול פרטני וקבוצתי וקורסים על אובדן ושיכול.

ראש התכנית להכשרת אנליטיקאים קבוצתיים במכון הישראלי לאנאליזה קבוצתית. מדריכה בשרותי רווחה שונים (מניעת אלימות במשפחה, משרד הביטחון)

עובדת שנים רבות בעמך (עמותה המטפלת בניצולי שואה והדור השני) בטפול, הדרכה ותפקידי ניהול. כותבת ומרצה על נושאים קליניים הקשורים לטפול בניצולי שואה והדור השני.

עבודת הדוקטורט שלי עסקה בבחינת התגובות ארוכות הטווח כתוצאה מטראומה ואובדן המתקיימים באירועים באירועי טרור, בחנתי את התסמונת הפוסט-טראומטית ותגובת היגון, הקשר ביניהן, מידת הדמיון, השוני והחפיפה. גרה במושב מגשימים, נשואה לאורי, אימא לעפרי ועלמה וסבתא לאיתמר.

ד"ר מרים ריינר

ד"ר מרים ריינר הנה מרצה בכירה במחלקה לאמנות יהודית, באוניברסיטת בר-אילן. היא מתמחה בתקופה המודרנית וחוקרת יצירה של האמנים היהודים שהיו פעילים בשלהי המאה ה-19 ובמהלך המאה ה-20 במזרח ובמרכז אירופה. הדוקטורט שלה מהאוניברסיטה העברית בירושלים (2004).

במסגרת לימודי פוסט-דוקטורט במכון הבינלאומי לחקר השואה ביד ושם (2005) היא התמחתה ביצירה אמנותית שנעשתה בזמן המלחמה והשואה ע"י אמנים יהודים באזור יוגוסלביה לשעבר. המחקר הזה נתמך בהמשך ע"י הקרן הלאומי למדע (2007-2011). היא פרסמה מאמרים בתחום הזה.

היא לימדה קורסים הקשורים לאמנות שנוצרה במהלך השואה ולאחריה במכון שכטר למדעי היהדות (2005-2010) ובמחלקה לאמנות יהודית באוניברסיטת בר-אילן.

היא נשואה ליונתן ויינר ואם לטליה.

פרופ' שמואל רפאל ויוונטה

פרופ' שמואל רפאל ויוונטה הוא פרופ' במחלקה לספרות עם ישראל. עומד בראש "מכון סלטי" לחקר הלאדינו ומוביל את הקמתו ופיתוחו. משמש כחבר הועד המנהל של "הרשות הלאומית לתרבות הלאדינו"; יועץ ישראלי ל"אקדמיה המלכותית ללשון הספרדית במדריד RAE; מתאם בינלאומי לפרויקט הקמת "האקדמיה הישראלית הלאומית לספרדית-יהודית (לאדינו)". בעבר שימש ראש המחלקה לספרות עם ישראל וראש החוג המשולב ליהדות (ואמנות יהודית) באוניברסיטת בר אילן. לתואר ראשון למד באוניברסיטת תל-אביב, לתואר שני ושלישי באוניברסיטת בר-אילן והשתלם בפוסט-דוקטורט במדריד CSIC.

הוא פיתח ערוץ מחקר המקשר בין הלאדינו ובין תחומים הקשורים ליהודים-הספרדים, ערב השואה, במהלכה ולאחריה. הוא העמיד מונוגרפיה מקיפה על אודות ספרות השואה בלאדינו, חיבר מאמרים על אודות גורל דוברי הלאדינו בשואה, על אודות הממשק המתקיים בין החברה הישראלית ובין דוברי הלאדינו בהקשר של נושא השואה, ראין 62 ניצולי שואה מקרב יהודי יוון ופרסם את עדויותיהם בספר מקיף. מלמד קורסים הקשורים לתחומי הלאדינו בהקשר לנושא השואה. לצד עיסוקיו המחקריים והציבוריים הוא חיבר את המחזה "גולגותא" המגולל את סיפור שואתם של דוברי הלאדינו מסלוניקי, שהועלה בהצלחה מרשימה על במות בישראל ובחו"ל. מחזה אחר מפרי עטו "הספר אשר לאמי \ קרקירה" עסק בסיפורם של יהודי קורפו. בספר שיריו "מדריך למבקר בבירקנאו" הוא נתן ביטוי פואטי לחוויותיו של בן הדור השני לקהילה דוברת לאדינו.

הוא יזם במסגרת "מכון סלטי" פעילות חוץ אקדמית וארגן 5 מסעות ליוון ולפולין בעקבות דוברי הלאדינו בשואה בהם השתתפו כ-200 לומדים, ובשנת הלימודים תשע"ט פתח תכנית ללימודי תעודה המכשירה להתמקצעות בתחום היהודי-הספרדי ובנרטיבים הקשורים לשואה.

נשוי לד"ר רויטל רפאל ויוונטה, ואב לארבעה. בנם של אסתר לבית ויוונטה וחיים רפאל ז"ל – ניצולי שואה מקורפו ומסלוניקי.

ד"ר רן שאולי

ד"ר רן שאולי מלמד במסלול לימודי אסיה שבפקולטה למדעי הרוח ובבית הספר לממשל במרכז הבינתחומי הרצליה; ומשמש גם עמית מחקר במכון המחקר לקידום השלום ע"ש טרומן שבאוניברסיטה העברית.

הוא חוקר, כותב ומלמד על התפוצה הסינית בדרום-מזרח אסיה ומעבר לה. את המחקר לדוקטורט הוא ביצע באוניברסיטת קורנל שבארה"ב כעמית "פולברייט" ובמכוני מחקר בגרמניה ובסינגפור. במחקרו זה עסק בסוגיות של זיכרון טבח וג'נוסייד בתפוצה. הוא הוא גם בוגר תכנית "ממשק - שילוב מדע בממשל" של האגודה הישראלית לאקולוגיה ולמדעי הסביבה, ושימש יועץ מדעי לראש השירותים להגנת הצומח במשרד החקלאות (שדרגתו סמנכ"ל).

שני תחומי העניין והמומחיות של ד"ר שאולי מוצאים את ביטויים במחקרו הנוכחי העוסק בבעיות סביבתיות-חקלאיות בנות זמננו, שהובילו לאלימות המונית, טבח והגירה באסיה. לד"ר שאולי קשרים מחקריים באוניברסיטאות בישראל, סין, סינגפור, ארה"ב והודו, הוא חבר פעיל ב The International Network of Genocide Scholars וברשת הבוגרים של תכנית ממשק.

רן נשוי ואב לשלושה ילדים.

ד"ר דוד שוורץ

ד"ר דוד שוורץ בעל דוקטורט במדע המדינה, מהאוניברסיטה העברית בירושלים (1991)

ובעל תואר נוסף במשפטים, וקורס גישור. הוא יו"ר וועדת הביקורת (לשעבר) בבנק אוצר השלטון המקומי, כיום קבוצת דקסייה הבינ"ל. ד"ר שוורץ הנו יועץ פרלמנטרי לח"כ שר לשעבר יובל נאמן. הוא מרצה במועדוני דור הזהב, וליוצאי השואה

ד"ר שוורץ הנו יועץ לתכניות אקדמיות בתחום השלטון המקומי. תחומי עניין העניין שלו כוללים: המערכת הפוליטית, המערכת המדינית, מדיניות ציבורית, ציונות.

העניין שלו בתחום השואה: הוא דור שני לשואה ומרגיש שחשוב להטמיע את השפעת השואה בתחומי החינוך, ההסברה, המדיניות. הוא עוסק במדיניות הציונית בעת תקופת השואה, בדרך בה התמודדו המפלגות הציוניות כדי לסייע ליהודי אירופה, בתכנית "האבקואציה" של ז'בוטינסקי, ביחס של בגין לשואה ופעילותו בתקופת השילומים בשנות החמישים ובמוטיב השואה בפעילותו הפרלמנטרית והציבורית.

ד"ר יוסף שרביט

ד"ר יוסף שרביט מרצה במחלקה לתולדות ישראל ויהדות זמננו ע"ש ישראל וגולדה קושיצקי באוניברסיטת בר אילן ובמכללה האקדמית אפרתה. הוא למד את התארים הראשון והשני באוניברסיטה העברית, היסטוריה כללית ויהודית ויחסים בינלאומיים והתואר השלישי באוניברסיטת פריז. מתמחה בתולדות ישראל בימי הביניים ובעת החדשה, בדגש על אגן הים התיכון, צרפת, צפון אפריקה וארץ ישראל. היסטוריה חברתית ואינטלקטואלית ותולדות חכמת ישראל בצרפת.

הכשיר והדריך 15 שנה משלחות של משרד החינוך לפולין וצ'כיה. התמחותו בתולדות יהודי צפון אפריקה במלחמת העולם השנייה בכלל ותולדות המחתרת היהודית באלג'יריה בפרט סללה את דרכו בחקר מגמות בהיסטוריוגרפיה של חקר השואה, מגמות של הדרה והאדרה מחד ועיצוב הקונצפט של "שואת העם היהודי – כקונצפט המתבקש מתודולוגית, היסטורית וחינוכית", מאידך. הוא עוסק בזיכרון השואה בקרב יהודי צרפת וצפון אפריקה, לרבות יצירתם של אלי ויזל ואלבר כהן. מחקרו על האסכולה הפריסאית לחכמת ישראל, פתח צוהר לסוגיית ליבה, בחברה הישראלית: "שואה ותקומה – לראות את התמונה השלימה: שורשים בציר אורך, המרחב הגיאוגרפי בציר הרוחב". הוא מקיים קורסים בסוגיות אלה באוניברסיטה ובמכללה שנים רבות. סוגיות אלה מעוררות עניין רב בציבור הרחב: "השואה בארצות האסלאם והפזורה הספרדית"; "האסכולה הפריסאית לחכמת ישראל – בין ברלין לירושלים"; "פעילות חשאית באלג'יריה הצרפתית, 1939-1962". ועוד. מחברם של עשרה ספרים ועשרות מאמרים מחקריים. מתעתד לכתוב את מחקרו הבא בשם: "שואה ותקומה – לראות את התמונה השלימה".

נשוי למיכל שרביט, מטפלת ברפואה משלימה, אב לשישה.

פרופ' עמית שרירא

פרופ' עמית שרירא הינו פסיכולוג קליני מומחה, פרופ' חבר וסגן ראש החוג המשולב למדעי החברה באוניברסיטת בר-אילן.

למד פסיכולוגיה ותולדות אומנות באוניברסיטת חיפה, פסיכולוגיה קלינית באוניברסיטת תל אביב וסיים פוסט-דוקטורט במרכז לחקר הזדקנות האוכלוסייה בישראל באוניברסיטה העברית. לימד קורסים וסמינרים מחקריים בנושא הזיקנה והשואה באוניברסיטה הפתוחה ובאוניברסיטת תל אביב ומשנת 2012 מלמד בחוג המשולב למדעי החברה.

פרסם מעל למאה מאמרים ופרקים העוסקים בנושאים הקשורים בהיבטים הפסיכולוגיים והבריאותיים של טראומה וזיקנה, במיוחד בנושא השואה והעברתה הבין דורית לדור השני והשלישי.

פרופ' אילן תמיר

פרופ' אילן תמיר, חוקר היבטים חברתיים ותקשורתיים של הספורט. משמש כראש ביה"ס לתקשורת באוניברסיטת אריאל ומרצה בביה"ס לתקשורת באוניברסיטת בר-אילן. נבחר לאחת מ-12 המרצים הפופולריים בישראל על ידי התאחדות הסטודנטים והסטודנטיות הארצית.

הוא למד לכל התארים, בהצטיינות יתרה, באוניברסיטת בר-אילן, ועבד, במקביל, במספר גופי תקשורת. מחקריו המרכזיים עוסקים במקומן של נשים בעולם הספורט, בהתפתחות תקשורת הספורט ובהתנהגותם הייחודית של אוהדי ספורט. בשנים האחרונות עוסק פרופ' תמיר בנוכחות של השואה במגרשי הספורט, ברבדים שונים ובהתאם, פרסם תמיר מספר מאמרים בנושא.

מתגורר ברעננה, נשוי ואב לשלושה ילדים.